

โครงการจัดการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา และการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ระยะที่ 2

Mother Tongue-Based Multilingual and Intercultural Education project
in Koh Lanta (MTB-MLE & ICE) Phase 2

โครงการจัดการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา และการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ระยะที่ 2

Mother Tongue-Based Multilingual and Intercultural Education project
in Koh Lanta (MTB-MLE & ICE) Phase 2

ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ปีที่พิมพ์ ครั้งที่ 1 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2566

สนับสนุนงบประมาณโดย

มูลนิธิหมู่บ้านเด็กเพชตาล็อตซี (Pestalozzi Children's Foundation: PCF)

จัดพิมพ์โดย

ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

02-8002308-14 ต่อ 3217

www.langrevival.mahidol.ac.th, www.lc.mahidol.ac.th

FB: www.facebook.com/LANGREVIVALcenter

หลักการและเหตุผล

ในประเทศไทยพบว่ามีหลากหลายด้านภาษาและวัฒนธรรมมากกว่า 70 กลุ่มภาษา ซึ่งล้วนแล้วแต่มีคุณค่าและถือเป็นมรดกอันล้ำค่าของมนุษยชาติ โดยในพื้นที่ภาคใต้ใน 14 จังหวัดของประเทศไทย พบว่าคนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 96 พูดภาษาไทยปักษ์ใต้ ภาษาไทยกลาง รวมทั้งภาษาไทยตากใบ อีกร้อยละ 3 พูดภาษามลายู อูรักลาโว้ย และ มอแกน/มอแกลน ส่วนอีกร้อยละ 1 เป็นกลุ่มคนที่พูดภาษาอื่น เช่น ภาษาจีน ภาษาพม่า รวมทั้งภาษามานี (สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ, 2547: 188)¹

อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ประกอบไปด้วย 5 ตำบล ได้แก่ เกาะลันตาใหญ่ เกาะลันตาน้อย เกาะกลาง คลองยาง และศาลาด่าน ถือเป็นอำเภอหนึ่งที่มีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมของผู้คนเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากมีประชากรหลายเชื้อชาติ หลายภาษา เช่น ชาวไทยปักษ์ใต้ ชาวไทยมุสลิม ชาวไทยจีน ชาวอูรักลาโว้ย ชาวพม่า ชาวลาว รวมไปถึงนักท่องเที่ยวชาวตะวันตก ซึ่งหากมองไปที่กลุ่มชาวอูรักลาโว้ย² หรือชาวเล ถือเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ขนาดเล็กที่มีอัตลักษณ์ทางภาษา วัฒนธรรม รวมถึงองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีลักษณะเฉพาะ โดยเฉพาะองค์ความรู้ด้านการออกทะเล หรือการหาปลา เป็นต้น ซึ่งหากภาษา วัฒนธรรม และองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเหล่านี้ไม่ได้รับการถ่ายทอดสู่คนรุ่นต่อไป ก็เสี่ยงต่อการสูญหายในที่สุด

¹ สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ. (2547). แผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

² จากการสำรวจของนักภาษาศาสตร์ในปี พ.ศ. 2547 พบว่า ชาวอูรักลาโว้ยในประเทศไทย มีจำนวนประมาณ 3,000 คน กระจายตัวอยู่ในจังหวัด กระบี่ ภูเก็ต สตูล และชายฝั่งทะเลทางตะวันตกของภาคใต้ในประเทศไทย (สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ, 2547: 101)

จากความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏในสังคมปัจจุบัน พบว่ายังไม่มีแนวทางการจัดการศึกษาหรือการส่งเสริมสนับสนุน การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม อย่างเป็นรูปธรรมในระบบการศึกษา ซึ่งอาจส่งผลให้เด็กและเยาวชนในบริบทดังกล่าวไม่เข้าใจและไม่เห็นถึงความสำคัญในวัฒนธรรมของตนเองและของผู้อื่นที่มีความแตกต่างหลากหลาย นำไปสู่ปัญหาการอยู่ร่วมกันในสังคมและการสูญเสียอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมได้ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนอุรูกลาไวจที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ขนาดเล็กทั้งในและนอกเกาะลันตา อาจเสี่ยงต่อการถูกเลือกปฏิบัติหรือถูกเอารัดเอาเปรียบ และขาดความมั่นใจในอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมของตนเอง ส่งผลต่อการความมั่นใจด้านการศึกษาและการเรียนต่อในระดับสูง ซึ่งอาจเสียโอกาสในการประกอบอาชีพด้านอื่น ๆ

ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการพัฒนาภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการศึกษาในรูปแบบทวิ-พหุภาษา โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ รวมถึงการฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยมายาวนานเกือบ 20 ปี จึงได้ดำเนินงานในโครงการ **“การจัดการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา และการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในเกาะลันตา จังหวัดกระบี่”** ตั้งแต่ปี 2562-2565 โดยได้รับการสนับสนุนจาก มูลนิธิหมู่บ้านเด็กเพชตาลีออตซี (Pestalozzi Children’s Foundation: PCF) โดยมีเป้าหมายเพื่อทำให้เด็กและเยาวชนทุกคนในเกาะลันตา (เด็กไทย-พุทธ, เด็กไทย-จีน, เด็กไทย-มุสลิม, เด็กชาวอุรูกลาไวจ) ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพโดยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กชาวอุรูกลาไวจ ได้เข้าถึงองค์ความรู้ทางภาษา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง และการสร้างกลไกความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนในพื้นที่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ได้อย่างเต็มศักยภาพ

โครงการระยะที่ 1

ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มคน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เช่น ปราชญ์ชุมชน ผู้บริหาร และครูทั้ง 14 โรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง รวมทั้งหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ทำให้เกิดผลผลิตของงานวิจัยที่เป็นรูปธรรมดังนี้

1. สามารถพัฒนาหลักสูตรแผนและสื่อการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษาศึกษา (MTB-MLE) สำหรับกลุ่มเด็กนักเรียนชาวอูรักลาโว้ยระดับชั้นอนุบาล (และขยายสู่ระดับประถมศึกษา) ในโรงเรียนบ้านสังกาอู้ เกาะลันตา ทำให้ได้ผลผลิตต่าง ๆ ได้แก่

แผนการเรียนการสอน
MTB-MLE

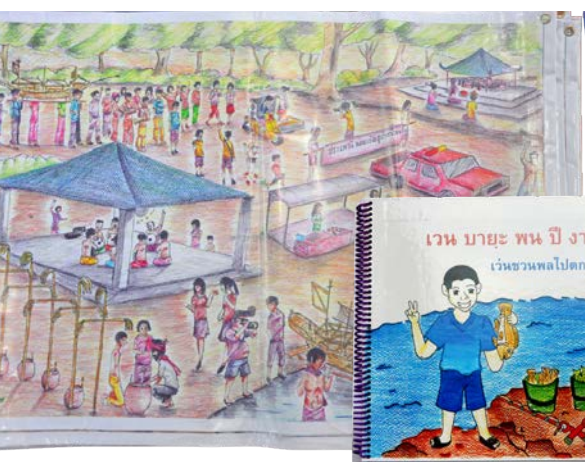
คู่มือแบบเรียนอ่าน-เขียน
ภาษาอูรักลาโว้ย
สำหรับชั้นประถมศึกษา

แบบฝึกหัด
แบบเรียนอ่าน-เขียน

สื่อการเรียนการสอน ได้แก่

- ฉากภาพวัฒนธรรม จำนวน 14 เรื่อง
- นิทานภาพ จำนวน 31 เรื่อง
- หนังสือเล่มยักษ์ภาษาอูรักลาโว้ย จำนวน 47 เรื่อง
- หนังสือเล่มเล็กภาษาอูรักลาโว้ย จำนวน 43 เรื่อง
- หนังสือเล่มเล็กสองภาษา จำนวน 42 เรื่อง
- หนังสือนิทานสองภาษา จำนวน 170 เรื่อง
- คู่มือครู สื่อและกลวิธีการสอนประเภทต่าง ๆ

2. สามารถพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม (ICE) และสามารถนำไปสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 14 แห่งในเกาะลันตา³ ทำให้ได้ผลผลิตต่าง ๆ ได้แก่

1. หลักสูตรเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างวัฒนธรรม
2. คู่มือการใช้หลักสูตร
3. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกันระหว่างวัฒนธรรมในพื้นที่เกาะลันตาในระดับชั้น ป.4-ป.6
4. แผนการจัดการเรียนรู้โดยแบ่งตามกลุ่มโรงเรียน
5. หนังสือรวบรวมองค์ความรู้สำหรับครูในพื้นที่เกาะลันตา
6. แบบฝึกหัด ICE และใบกิจกรรมแผนการจัดการเรียนรู้ ICE

สื่อเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ ได้แก่

- ปฏิทินวัฒนธรรม แบ่งตามพื้นที่วัฒนธรรมจำนวน 3 ชุด
- แผนที่แสดงสถานที่สำคัญในเกาะลันตา จำนวน 2 ชุด
- ฉากภาพวัฒนธรรม จำนวน 3 ฉาก
- นิทานภาพ จำนวน 12 เรื่อง
- หนังสือเล่มยักษ์วัฒนธรรมเกาะลันตา ฉบับภาษาไทย จำนวน 6 เรื่อง
- บัตรภาพประเพณีวัฒนธรรมของคนในเกาะลันตา จำนวนประมาณ 300 ภาพ

นอกจากนี้ยังมีเกมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม (ICE GAME) จำนวน 3 ชุด ได้แก่ เกมบันไดงู, เกมอุโมงค์, เกมบิงโก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมอย่างสนุกสนาน.

³ โรงเรียนระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษา ในอำเภอเกาะลันตา จำนวน 14 โรงเรียน 1) โรงเรียนบ้านสังกาอู่ 2) โรงเรียนบ้านคลองนิน 3) โรงเรียนบ้านเกาะปอ 4) โรงเรียนบ้านทุ่งหทัยเพ็ง 5) โรงเรียนบ้านโล๊ะใหญ่ 6) โรงเรียนบ้านพระแอะ 7) โรงเรียนบ้านเจ๊ะหลี 8) โรงเรียนชุมชนบ้านศาลาด่าน 9) โรงเรียนบ้านทุ่งวิทย์พัฒน์ 10) โรงเรียนบ้านคลองโตนด 11) โรงเรียนบ้านหลังสออด 12) โรงเรียนบ้านคลองหิน 13) โรงเรียนวัดเกาะลันตา 14) โรงเรียนลันตาราชประชาอุทิศ

3. การจัดตั้งกลไกและความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการจัดการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษาศึกษา และการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในพื้นที่เกาะลันตา โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการวิจัย, คณะกรรมการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา (ไทย-อูรักลาโว้ย) ในพื้นที่เกาะลันตา และคณะกรรมการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในพื้นที่เกาะลันตา ซึ่งถือเป็นกลไกและความร่วมมือที่สำคัญในการพัฒนาและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในรูปแบบทวิ-พหุภาษาศึกษาและการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในพื้นที่เกาะลันตาได้สำเร็จ

โรงเรียนในเกาะลันตาที่เข้าร่วมโครงการระยะที่ 1 จำนวน 14 โรงเรียน

MTB-MLE & ICE

- โรงเรียนบ้านสังก้าอู้
- โรงเรียนบ้านคลองนิน
- โรงเรียนบ้านเกาะปอ
- โรงเรียนบ้านทุ่งหยีเพ็ง
- โรงเรียนบ้านโล๊ะใหญ่
- โรงเรียนบ้านพระแอะ
- โรงเรียนบ้านเจ๊ะหลี
- โรงเรียนชุมชนบ้านศาลาด่าน
- โรงเรียนบ้านทุ่งวิทยพัฒน์
- โรงเรียนบ้านคลองโดนด
- โรงเรียนบ้านหลังสอด
- โรงเรียนบ้านคลองหิน
- โรงเรียนวัดเกาะลันตา
- โรงเรียนลันตาราชประชาอุทิศ

โครงการระยะที่ 2

จากความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการในระยะที่ 1 ได้นำมาสู่การพัฒนาและขยายผลโครงการอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดโครงการ “การจัดการศึกษาแบบทวิ - พหุภาษาและการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ระยะที่ 2” โดยจะมีการจัดการศึกษาแบบทวิ - พหุภาษาและการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมทั้งในและนอกเกาะลันตา ซึ่งจะประยุกต์ใช้ผลผลิตและผลลัพธ์จากต้นทุนเดิม มุ่งเป้าให้กลุ่มเด็กและเยาวชนสามารถมีทักษะในการคิด วิเคราะห์ขั้นสูง โดยนำความรู้ท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผ่านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยโครงงานวิจัยเป็นฐาน และส่งเสริมทักษะทางสังคมและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เด็กและเยาวชนพร้อมในการเป็นพลเมืองโลก (Global citizen)

เป้าหมาย

เด็กและเยาวชนทุกกลุ่มวัฒนธรรม ได้แก่ เด็กอุรูกลาโวยจ มุสลิม จีน และไทยปักษ์ใต้ ทั้งที่อยู่ในพื้นที่เกาะลันตาและนอกเกาะลันตาสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพโดยใช้ต้นทุนทางภาษา อัตลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น ในการส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม (ICE) และการจัดการศึกษาโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานตามแนวทางทวิ - พหุภาษา (MTB-MLE) โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม

1

เพื่อเสริมศักยภาพการจัดการเรียนการสอนของครู โดยใช้แนวทางทวิ - พหุภาษา (MTB-MLE) และแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม (ICE) แบบบูรณาการสู่กลุ่มสาระต่าง ๆ

2

เพื่อออกแบบ จัดทำ นำไปใช้และเผยแพร่สื่อวัตกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นในเกาะลันตาในรูปแบบ MTB-MLE และ ICE ไปสู่การใช้งานในชั้นเรียน (ทั้งในและนอกเกาะลันตา)

3

เพื่อจัดตั้งกลไกความร่วมมือในรูปแบบคณะกรรมการดำเนินงานในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ใช้ต้นทุนทางวัฒนธรรมและภาษาท้องถิ่นเป็นฐานในการเรียนรู้ในรูปแบบทวิ-พหุภาษา (MTB-MLE) และการส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในเกาะลันตา (ICE) โดยการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานทุกภาคส่วน รวมถึงกรมการเด็กและเยาวชนในการสนับสนุนโครงการงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนแต่ละแห่ง

พื้นที่กลุ่มเป้าหมาย

จำนวนโรงเรียนและสถานศึกษา ประมาณ 39 แห่ง ประกอบด้วยโรงเรียน ในสังกัดสพฐ.ในเกาะลันตา, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเกาะลันตา, โรงเรียนที่มีนักเรียนชาวเล/อุรักลาโว้ยจนอกเกาะลันตา และโรงเรียนในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1 โรงเรียนระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษา ในอำเภอเกาะลันตา จำนวน 14 โรงเรียน

- โรงเรียนบ้านสังกาอู๋
- โรงเรียนบ้านคลองนิน
- โรงเรียนบ้านเกาะปอ
- โรงเรียนบ้านทุ่งหยีเพ็ง
- โรงเรียนบ้านโละใหญ่
- โรงเรียนบ้านพระแอะ
- โรงเรียนบ้านเจ๊ะหลี
- โรงเรียนชุมชนบ้านศาลาด่าน
- โรงเรียนบ้านทุ่งวิทยพัฒนา
- โรงเรียนบ้านคลองโตนด
- โรงเรียนบ้านหลังสอด
- โรงเรียนบ้านคลองหิน
- โรงเรียนวัดเกาะลันตา
- โรงเรียนลันตาราชประชาอุทิศ

2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอเกาะลันตา จำนวนอย่างน้อย 4 แห่ง เช่น

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสังกาอู๋
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนบ้านศาลาด่าน
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเจ๊ะหลี
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองหิน
- และศูนย์อื่น ๆ

3 โรงเรียนที่มีนักเรียนชาวเล/อุรักลาโว้ย เพื่อการขยายผลด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ทวิ-พหุภาษา อย่างน้อยจำนวน 6 แห่ง เช่น

- โรงเรียนบ้านเกาะจำ ตำบลเกาะศรีบอยา อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่
- โรงเรียนบ้านติงไทร ตำบลเกาะศรีบอยา อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่
- โรงเรียนบ้านเกาะศรีบอยา ตำบลเกาะศรีบอยา อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่
- โรงเรียนบ้านแหลมตง ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
- โรงเรียนบ้านเกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
- โรงเรียนเกาะบูโหลน ตำบลปากน้ำ อำเภอลงสูง จังหวัดสตูล
- และโรงเรียนอื่น ๆ

4 โรงเรียนในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เพื่อขยายผลการใช้สื่อส่งเสริม การเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม อย่างน้อยจำนวน 15 แห่ง

กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

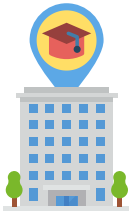
1. กลุ่มเด็กและเยาวชนที่มาจากวัฒนธรรมที่หลากหลาย ได้แก่ เด็กไทยปกติได้ ไทยมุสลิม ไทยเชื้อสายจีน ไทยมลายูและเด็กอูรักลาโว้ยจ (ไทยใหม่) ทั้งในและนอก เกาะลันตา ครอบคลุมโรงเรียน 39 แห่ง รวมจำนวนโดยประมาณ 2,000-3,000 คน

2. กลุ่มผู้ปกครองและชุมชนที่รับรู้แนวทางการจัดการศึกษาของบุตรหลาน ครอบคลุม 19 หมู่บ้านในเกาะลันตา รวมจำนวนโดยประมาณ 1,000 คน

3. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จากโรงเรียน 14 แห่ง และศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก 4 แห่ง รวมจำนวนโดยประมาณ 60 คน

4. หน่วยงานดูแลและส่งเสริมการศึกษาในพื้นที่เกาะลันตา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดกระบี่, ศึกษาธิการจังหวัดกระบี่, กศน. อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล ในพื้นที่เกาะลันตา

6. กลุ่มนักธุรกิจหรือผู้ประกอบการธุรกิจ

7. องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ เช่น UNICEF, SIL International, ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เป็นต้น

8. มหาวิทยาลัยในพื้นที่ หรือในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นต้น

ระยะเวลาการดำเนินงาน

เดือนกรกฎาคม 2566-เดือนมิถุนายน 2568 (รวม 2 ปี)

แผน 1 การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม แบบบูรณาการสู่ 8 กลุ่มสาระ และการใช้โครงงานวิจัยเป็นฐาน

กลุ่มเป้าหมาย : 13 โรงเรียนในเกาะลันตา

นักเรียนชั้น ป.4 - ม.3

ตัวแทนครูจาก 8 กลุ่มสาระ: สังคม วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ศิลปะ สุขศึกษา และ
การงาน (ปราชญ์ชุมชนในพื้นที่ใกล้โรงเรียน)

รายละเอียดกิจกรรม

1. การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมและความเท่าเทียมในสังคม (ICE)
2. กิจกรรมระดมสมองเพื่อออกแบบแนวทางการเรียนรู้วัฒนธรรมบูรณาการสู่ 8 กลุ่มสาระ
3. กิจกรรมออกแบบและจัดทำแผนโครงการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมโดยใช้โครงงานวิจัยเป็นฐานด้วยตัวผู้เรียน (ICE – PBL)
4. การอบรมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนทั้ง 14 แห่ง (เพื่อส่งเสริมโครงการ ICE-PBL)
5. กิจกรรมเวทีนำเสนอผลงาน ICE – PBL ต่อผู้ปกครอง คนในชุมชน และหน่วยงานท้องถิ่นในเกาะลันตา

แผน 2 การพัฒนาทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับเด็กปฐมวัย-ประถมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มเป้าหมาย : 13 โรงเรียนในเกาะลันตา

นักเรียนชั้นอนุบาล - ป.1

ตัวแทนครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นอนุบาล – ประถมศึกษาปีที่ 1

รายละเอียดกิจกรรม

1. เวทีชี้แจงแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ตามรูปแบบทวิ – พหุภาษา
2. การอบรมเชิงปฏิบัติการ (ครั้งที่ 1) กลวิธีการสอนและสื่อพัฒนาทักษะฟัง-พูดเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
3. การอบรมเชิงปฏิบัติการ (ครั้งที่ 2) กลวิธีการสอนและสื่อพัฒนาทักษะอ่าน-เขียนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
4. การส่งมอบชุดสื่อการสอนภาษาไทยจำนวน 50 ชุด และแนะนำสื่อนิทานมัลติมีเดียสำหรับโรงเรียนที่ร่วมดำเนินการ
5. กิจกรรมเผยแพร่และนำเสนอภาพผลงานการใช้สื่อการสอนและพัฒนาการของนักเรียนของครูที่ร่วมโครงการ

อูรักลาโว้ย

แผน 3 การพัฒนาและขยายผลการสอนภาษาอูรักลาโว้ยไปสู่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและระดับประถมศึกษาในเกาะลันตา

กลุ่มเป้าหมาย : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนที่มีนักเรียนอูรักลาโว้ย (สังกาอู๋, ศาลาด่าน, ลันตาราชประชาอุทิศ)
ครูและนักเรียนเด็กเล็ก-ปฐมวัย, ชั้นประถมศึกษา ป.1-6, และมัธยมศึกษาตอนต้น

รายละเอียดกิจกรรม

1. เวทีชี้แจงโครงการสำหรับศูนย์เด็กพัฒนาเล็กและโรงเรียนที่สนใจการสอนภาษาอูรักลาโว้ย (MTB-MLE)
2. การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านกลวิธีการสอนและสื่อพัฒนาทักษะฟัง-พูด-อ่าน-เขียนทวิภาษา สำหรับเด็กเล็ก-ปฐมวัย
3. การออกแบบแนวทางและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอูรักลาโว้ยสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษา (กลุ่มโรงเรียนบ้านสังกาอู๋ และกลุ่มโรงเรียนอื่น ๆ)
4. การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านกลวิธีการสอนและสื่อพัฒนาทักษะฟัง-พูด-อ่าน-เขียนภาษาอูรักลาโว้ย-ภาษาไทย ตามแนวทางทวิภาษาสำหรับระดับชั้นประถมศึกษา/มัธยมศึกษา
5. การส่งมอบสื่อภาษาอูรักลาโว้ย-ภาษาไทย ตามแนวทางทวิภาษา และแนะนำสื่อนิทานหลายภาษาในรูปแบบมัลติมีเดียสำหรับโรงเรียนที่ร่วมโครงการ
6. กิจกรรมเผยแพร่และนำเสนอภาพผลงานการใช้สื่อการสอนและพัฒนาการของนักเรียนของครูที่ร่วมโครงการ

แผน 4 การพัฒนาค้นข้อมูลสื่อโครงการและสื่อการเรียนรู้สำหรับ การดาวโหลดไปใช้ประโยชน์ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของครู นักเรียนและคนในชุมชนเกาะลันตาผ่านช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย

กลุ่มเป้าหมาย : โรงเรียนและชุมชนที่เข้าร่วมโครงการภายในเกาะลันตา

รายละเอียดกิจกรรม

1. การออกแบบและจัดเตรียมสื่อในรูปแบบมัลติมีเดียเพื่อการใช้ประโยชน์ได้แพร่หลาย
2. กิจกรรมเปิดตัวแพลตฟอร์มคลังสื่อการเรียนรู้ทวิ-พหุภาษา (MTB-MLE) และสื่อการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม (ICE) สำหรับการดาวโหลดเพื่อนำไปใช้สอนและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาผลงาน
3. กิจกรรมส่งเสริมการเข้าถึงแพลตฟอร์มคลังสื่อการเรียนรู้และสนับสนุนให้โรงเรียน ครูและนักเรียนเผยแพร่ผลงาน และสื่อการสอนของครูและนักเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรมและการจัดการเรียนการสอน ICE-PBL และทวิภาษา

แผน 5 การสร้างกลไกความร่วมมืออย่างเข้มแข็งระหว่างชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนเพื่อสร้างการขับเคลื่อนด้านการพัฒนาการศึกษาโดยใช้องค์ความรู้ท้องถิ่นเพื่อสร้างผลงานและการรับรู้ในระดับจังหวัดและระดับประเทศ

กลุ่มเป้าหมาย: ผู้บริหารการศึกษาในระดับโรงเรียน เขตพื้นที่ จังหวัด และผู้แทนหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรนานาชาติ ผู้แทนองค์กรมหาวิทยาลัย ผู้แทนปราชญ์และชุมชน ผู้แทนนักเรียนและเยาวชน

1. การจัดตั้งและประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบทวิ – พหุภาษาและการจัดการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในเกาะลันตาไปสู่ระดับจังหวัดและระดับสูงต่อไป
2. การจัดตั้งและจัดประชุมคณะกรรมการเด็กและเยาวชน เพื่อส่งเสริมศักยภาพและสิทธิของเด็กและเยาวชนในการส่งเสริมสังคมพหุภาษา-วัฒนธรรมในเกาะลันตา (ผ่านกิจกรรมโครงการวิจัยในชั้นเรียน ICE-PBL และ MTB-MLE)

แผน 6 การขยายแนวทางการศึกษาและการใช้สื่อการเรียนรู้ ในรูปแบบ “ลันตาโมเดล” ไปสู่พื้นที่นอกเกาะลันตา

กลุ่มเป้าหมาย : โรงเรียนเกาะที่มีนักเรียนอุรุกรลาไวจ จำนวน 6 แห่ง และ โรงเรียนในพื้นที่ชายแดนใต้ จำนวน 15 แห่ง

1. กิจกรรมสัญจรเพื่อแนะนำและส่งเสริม การสอนภาษาอุรุกรลาไวจตามแนวทางทวิ-พหุภาษา สำหรับโรงเรียนและชุมชนนอกเกาะลันตา
2. กิจกรรมสัญจรเพื่อแนะนำและส่งเสริมแนวทางการใช้สื่อการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม (ICE) สำหรับโรงเรียนในพื้นที่ชายแดนใต้ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส
3. กิจกรรมส่งเสริมการเข้าถึงแพลตฟอร์มคลังสื่อการเรียนรู้ทวิ-พหุภาษา (MTB-MLE) และสื่อการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม (ICE) สำหรับโรงเรียนนอกเกาะลันตาและชายแดนใต้ ให้มีการดาวโหลดเพื่อนำไปใช้สอนและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาผลงาน

สิ่งที่ชุมชนและโรงเรียนจะได้รับ

ผู้บริหาร

- เป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงจากสื่อสาธารณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้ามาศึกษาและเยี่ยมชมโรงเรียน
- ได้สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน และมหาวิทยาลัย ในการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียน
- เป็นผู้บริหารต้นแบบหรือโมเดล (Lanta School Model) สำหรับการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม (ICE) และการจัดการศึกษาตามแนวทางทวิภาษาเพื่อฟื้นฟูภาษาแม่ (MTB)

คุณครู

- ได้พัฒนาทักษะการสอน ICE, MTB-MLE, PBL, Active Learning, Child Center, Bloom's Taxonomy, GENDER, 21st century skills ทักษะการบูรณาการความรู้ตามกลุ่มสาระ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ได้แนวทางในการยกระดับวิทยฐานะผ่านการเรียนการสอน ICE และ MTB-MLE

ผู้ปกครอง/ชุมชน

- เกิดความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมระหว่างชุมชน และโรงเรียนในการพัฒนาการศึกษา โดยใช้ชุมชน ลันตาเป็นฐาน
- เกิดความภาคภูมิใจในการเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ผ่านการให้ความรู้ทางประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น

นักเรียน

- ได้ทักษะการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในเกะ ลันตา และทักษะการจัดทำโครงการวิจัย ในชั้นเรียนและทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในศตวรรษที่ 21
- ได้ทักษะทางภาษาไทยและทักษะการคิด วิเคราะห์ขั้นสูง
- ได้ทักษะการฟัง-พูด-อ่าน-เขียนภาษาท้องถิ่น (อูรักลาโว้ย)

Pestalozzi Children's Foundation

มหาวิทยาลัยมหิดล